

Programma
Toetsing & Afsluiting
(PTA)

Havo 5
Hengeveldcollege

schooljaar 2022 - 2023

Inhoudsopgave

Woord vooraf	2
Jaaragenda.....	3
Examenrooster centraal examen	5
Programma van toetsing en afsluiting	7
1. ALGEMEEN	7
1.1 Gebruikte afkortingen en begrippen.....	7
1.2 Vaststelling PTA.....	7
1.3 Informeren van kandidaten m.b.t. het PTA en het examenreglement.....	7
1.4a Tijdsindeling van het schoolexamen	7
1.4b Toetsperioden van het schoolexamen	8
1.5 Perioden centraal examen	8
1.6 Beschikbaarheid	8
1.7 Verstrekken van informatie.....	8
1.8 Inleveren studieopdrachten/huiswerkopdrachten/bonusregeling	9
2. SCHOOLEXAMEN.....	9
3. BEOORDELING VAN HET SCHOOLEXAMEN	10
3.1 Mededelen van de beoordelingen.....	10
3.2 Wijze van beoordelen	11
3.3 Combinatiecijfer en profielwerkstuk	11
3.4. Archivering	11
3.5 Meenemen van (onderdelen van) vakken	12
3.6 Vrijstellingen.....	12
3.7 Inzet van het eindcijfer schoolexamens uit een voorgaand jaar	12
4. INHALEN EN HERKANSEN VAN HET SCHOOLEXAMEN	13
5. ABSENTIE TIJDENS EEN SCHOOL EXAMEN	14
6. BEZWAAR EN IN BEROEP GAAN BIJ HET SCHOOL EXAMEN	15
7. SLOTBEPALING M.B.T. HET SCHOOL EXAMEN	15
8. HET CENTRAAL EXAMEN	16
8.4 Afwezigheid bij het centraal examen	16
8.5 Wijze van beoordelen/ zak- en slaagregeling Havo	16
8.6 Judicium Cum Laude	18
8.7 Herkansing en inhalen van het centraal examen	18
8.8 Inzage en besprekingsregeling Centrale Examens.....	19
9. ONREGELMATIGHEDEN BIJ HET SCHOOLEXAMEN EN/OF HET CENTRAAL EXAMEN .	20
10.BEZWAAR EN BEROEP	21
11 EXAMENCOMMISSIE	22
12.INFORMATIE EN STOFOMSCHRIJVING PER VAK	22
Aardrijkskunde.....	23
Biologie	24
Culturele en kunstzinnige vorming	25
Duits.....	26
Economie.....	27
Engels.....	28
Geschiedenis.....	29
Lichamelijke opvoeding.....	30
Natuurkunde.....	31
Nederlands	32
Rekenen	35
Scheikunde.....	36
Wiskunde A	37
Wiskunde B	38

Woord vooraf

Beste kandidaten van Havo 5, ouders, verzorgers,

Voor je ligt het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van Havo 5 van het Hengeveldcollege (HC). In deze gids vind je belangrijke gegevens over de gang van zaken in het cursusjaar 2022-2023.

De Havo Bovenbouw HC is een samenwerking tussen het HC en het Deltion Sprint Lyceum (DSL). Een groot deel van de vakken in Havo 5 wordt gegeven volgens een HC-Deltion-structuur. Dat betekent dat de vakken verzorgd worden door docenten van het Hengeveldcollege of het Deltion Sprint Lyceum.

Het eerste deel van dit PTA bevat informatie over belangrijke data.

Vervolgens lees je de regels met betrekking tot examens.

In het laatste deel vind je een overzicht van de leerstof en de wijze van toetsing van alle vakken die in Havo 5 op het HC aangeboden worden.

Er zijn kandidaten die vakken volgen op het Deltion Sprint Lyceum. Dit betreft de vakken Frans, kunst beeldend, Frans, bedrijfseconomie, NLT en filosofie. Voor deze vakken geldt het PTA zoals dat door het Deltion aan het begin van het schooljaar wordt verstrekt.

Lees deze studiegids met aandacht door en bewaar de informatie zorgvuldig, omdat in de loop van het schooljaar naar deze gids verwezen wordt. Bovendien staan je rechten en plichten in deze gids vermeld.

Voor vragen en opmerkingen over de gang van zaken tijdens de examens kun je terecht bij het examenbureau. Het examenbureau is bereikbaar via e-mail: k.huzen@ambelt.nl, telefonisch onder nummer 038 4542223, waarbij je kunt vragen naar mevrouw K. Huzen.

Wij wensen iedereen die bij het Hengeveldcollege examen gaat doen een voorspoedig en succesvol schooljaar toe.

Zwolle, september 2022

Namens de examencommissie,

Mevr. S. Postma
(plaatsvervangend voorzitter examencommissie)

Dr. J.H. Drentje, rector
(voorzitter examencommissie)

JAARAGENDA Cursusjaar 2022 – 2023 Havo 5

Periode A:	
2 september t/m 14 oktober 24 oktober t/m 29 oktober	LESSEN
uiterlijk 16 september	kiezen vak PWS
uiterlijk 24 september	kiezen onderwerp PWS in overleg met de begeleidende docent
uiterlijk 3 oktober	vaststellen hoofdvraag, deelvragen en plan van aanpak in overleg met de begeleidende docent
uiterlijk 3 oktober	inleveren bewijsstukken verlenging en vrijstellingen letterkunde, PO's etc.
uiterlijk 3 oktober	inleveren aanvraag inzetten eerder behaald SE-cijfer bij de administratie
uiterlijk 14 oktober contactmoment 1	je bespreekt de voortgang van je PWS met je begeleider, aan de hand van ingeleverd werk
15 oktober t/m 23 oktober	Herfstvakantie
uiterlijk 28 oktober	Beco: inleveren Praktische opdracht (BEP2)
uiterlijk 28 oktober	filosofie: inleveren Analyse tekst (FIAT)
uiterlijk 28 oktober	kunst BV: afronden praktijk A (KBP1)
uiterlijk 28 oktober	natuurkunde: afronden practicum (NAP1)
uiterlijk 28 oktober	NLT: inleveren dossiers (NTEP/NTLP)
29 oktober	Leerling vrije dag
31 oktober t/m 4 november	Schoolexamen A

Vervolg Jaaragenda 2022 – 2023 *)

Periode B:	
7 november t/m 21 december	LESSEN
uiterlijk 18 november	Contactmoment 2 PWS
22 november	Leerling vrije dag
23 en 24 november	Inhaal SE-A
16 december	aardrijkskunde: inleveren praktische opdracht (AKPO)
uiterlijk 29 december	concept versie van je profielwerkstuk inleveren bij je begeleider.
uiterlijk 23 december	kunst BV: afronden praktijk B (KPB2)
uiterlijk 23 december	natuurkunde: afronden practicum (NAP2)
uiterlijk 23 december	NLT: inleveren dossiers (NTFP/NTSP)
uiterlijk 23 december	Duits: inleveren verwerkingsopdracht literatuur (DULi)
22 en 23 december	Schoolexamen B
24 december 2022 t/m 8 januari 2023	Kerstvakantie
9 januari t/m 13 januari	vervolg Schoolexamen B

Vervolg Jaaragenda 2022 – 2023 *)

Periode C:

16 januari t/m 24 februari	LESSEN
30 januari t/m 3 februari	kijkluistertoets Frans, volgens apart rooster
30 januari t/m 3 februari	kijkluistertoets Duits, volgens apart rooster
30 januari t/m 3 februari	kijkluistertoets Engels, volgens apart rooster
6 en 7 februari	inhaal SE-B
13 februari t/m 16 februari	's avonds inhaal kijkluistertoetsen Frans, Duits en Engels volgens apart rooster.
25 februari t/m 5 maart	voorjaarsvakantie
6 maart t/m 10 maart	LESSEN
uiterlijk 10 maart	biologie: afronden practicum (BIP1)
uiterlijk 10 maart	Engels: verwerkingsopdrachten literatuur (ENLi)
uiterlijk 10 maart	Frans: verwerkingsopdracht literatuur (FALi)
uiterlijk 10 maart	kunst BV: afronden praktijk C (KBP3)
uiterlijk 10 maart	natuurkunde: afronden practicum (NAP3)
uiterlijk 10 maart	NLT: inleveren dossiers (NTNP/NTHP)
uiterlijk 10 maart	scheikunde: afronden praktische opdracht A-C (SKP1)
13 maart t/m 22 maart	Schoolexamen C

Periode D:

23 maart t/m 7 juli	LESSEN
24 maart	Afronden PO's. Uiterste inleverdatum PWS. Kom je na deze datum, wordt het een septemberexamen, kosten € 350,-
27 maart t/m 31 maart	bespreking toetsen SE-C, <i>examentraining aanwezigheid verplicht</i>
31 maart t/m 2 april t/m 20.00 uur	aanvragen herkansingen van SE-A/B/C. <i>Let op: inhalen gaat voor herkansen!</i>
3 april en 4 april	<i>examentraining aanwezigheid verplicht</i>
4 en 5 april	Inhaal/herkansing SE-C volgens apart rooster
6 april	Leerling vrije dag
7 april	Goede Vrijdag
10 april	Tweede Paasdag
11 april	Herkansing SE-B volgens apart rooster
13 april	Herkansing SE-A volgens apart rooster
14 april	<i>examentraining aanwezigheid verplicht</i>
17 t/m 21 april	<i>examentraining aanwezigheid verplicht</i>
24 april	<i>examentraining aanwezigheid verplicht</i>
21 april	Cijfercontrole, aanwezigheid verplicht
22 april t/m 7 mei	Meivakantie

27 april	Koningsdag
8 mei t/m 10 mei	<i>examentraining aanwezigheid verplicht</i>
11 mei t/m 30 mei	Centraal examen eerste tijdvak
18 mei en 19 mei	Hemelvaartsdag en roostervrij
29 mei	Tweede Pinksterdag
14 juni	Normering eerste tijdvak
15 juni	Ophalen voorlopige cijferlijst en aanvragen herexamen
19 juni t/m 22 juni	Centraal examen tweede tijdvak
22 juni	Centraal examen tweede tijdvak, aangewezen vakken staatsexamen
30 juni	Normering tweede tijdvak
13 juli	Diplomering Havo

*) Wijzigingen voorbehouden. Aan deze jaaragenda kunnen geen rechten worden ontleend

ROOSTER CENTRAAL EXAMEN 1^E TIJDVAK 2023 *)

Het actuele rooster voor het centraal examen 2023 is te vinden via:

<https://www.examenblad.nl/examenrooster/2023>

Het rooster voor het tweede tijdvak wordt in maart gepubliceerd.

Hieronder het rooster voor het 1^e tijdvak zoals dat in juli 2022 bekend was:

Afnamemoment	Tijdstip	Examens
afnameperiode cpe vwo beeldende vakken		
zondag 1 januari t/m maandag 22 mei 2023 afnameperiode cpe vwo beeldende vakken	schooleig en rooster	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>handvaardigheid vwo tekenen vwo</u> ▪ <u>textiele vormgeving vwo</u> ▪
afnameperiode cpe gl/tl beeldende vorming		
maandag 13 maart t/m donderdag 25 mei 2023 afnameperiode cpe gl/tl beeldende vorming	schooleig en rooster	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>beeldende vorming vmbo GL en TL</u>
CSE 1e tijdvak		
donderdag 11 mei 2023	09:00-12:00	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>filosofie havo</u>
	09:00-11:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Duits vwo</u>
	13:30-15:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Engels vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>scheikunde havo</u>
	13:30-16:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>wiskunde A vwo</u>
	13:30-16:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>wiskunde B vwo</u>
	13:30-16:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>wiskunde C vwo</u>
vrijdag 12 mei 2023	09:00-11:00	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Duits vmbo GL en TL</u>
	09:00-11:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>muziek havo</u>
	09:00-12:00	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>kunst (algemeen) vwo</u>
	13:30-15:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>natuur- en scheikunde I vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Nederlands havo</u>
	13:30-16:30	<ul style="list-style-type: none"> ▪

		<u>aardrijkskunde vwo</u>
maandag 15 mei 2023	09:00-11:00	▪ <u>dans vmbo GL en TL</u>
	09:00-11:00	▪ <u>drama vmbo GL en TL</u>
	09:00-12:00	▪ <u>geschiedenis havo</u>
	09:00-12:00	▪ <u>geschiedenis vwo</u>
	13:30-15:30	▪ <u>wiskunde vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	▪ <u>biologie havo</u>
	13:30-16:30	▪ <u>natuurkunde vwo</u>
dinsdag 16 mei 2023	09:00-11:00	▪ <u>geschiedenis en staatsinrichting vmbo TL</u>
	09:00-11:30	▪ <u>handvaardigheid havo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>textiele vormgeving havo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>tekenen havo</u>
	09:00-12:00	▪ <u>Griekse taal en cultuur vwo</u>
	13:30-15:30	▪ <u>Frans vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Engels havo</u>
	13:30-16:30	▪ <u>economie vwo</u>
woensdag 17 mei 2023	09:00-11:00	▪ <u>muziek vmbo GL en TL</u>
	09:00-11:30	▪ <u>Duits havo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>muziek vwo</u>
	13:30-15:30	▪ <u>economie vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	▪ <u>bedrijfseconomie havo</u>
	13:30-16:30	▪ <u>Nederlands vwo</u>

maandag 22 mei 2023	09:00-12:00	▪ <u>maatschappijwetenschappen havo</u>
	09:00-12:00	▪ <u>filosofie vwo</u>
	13:30-15:30	▪ <u>aardrijkskunde vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Frans havo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Engels vwo</u>
dinsdag 23 mei 2023	09:00-11:30	▪ <u>handvaardigheid vwo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>textiele vormgeving vwo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>tekenen vwo</u>
	09:00-11:00	▪ <u>maatschappijkunde vmbo GL en TL</u>
	09:00-12:00	▪ <u>kunst (algemeen) havo</u>
	13:30-15:30	▪ <u>Nederlands vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	▪ <u>wiskunde A havo</u>
	13:30-16:30	▪ <u>wiskunde B havo</u>
	13:30-16:30	▪ <u>scheikunde vwo</u>
woensdag 24 mei 2023	09:00-12:00	▪ <u>Latijnse taal en cultuur vwo</u>
	13:30-15:30	▪ <u>biologie vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	▪ <u>economie havo</u>
	13:30-16:30	▪ <u>bedrijfseconomie vwo</u>
donderdag 25 mei 2023	09:00-12:00	▪ <u>maatschappijwetenschappen vwo</u>
	13:30-15:30	▪ <u>natuur- en scheikunde II vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	▪ <u>natuurkunde havo</u>
	13:30-16:30	▪ <u>biologie vwo</u>

vrijdag 26 mei 2023	09:00-11:00	▪ <u>beeldende vorming vmbo GL en TL</u>
	13:30-15:30	▪ <u>Spaans vmbo GL en TL</u>
	13:30-15:30	▪ <u>Turks vmbo GL en TL</u>
	13:30-15:30	▪ <u>Arabisch vmbo GL en TL</u>
	13:30-16:30	▪ <u>aardrijkskunde havo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Frans vwo</u>
dinsdag 30 mei 2023	09:00-11:00	▪ <u>Fries vmbo GL en TL</u>
	09:00-11:30	▪ <u>Fries havo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>Russisch havo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>Fries vwo</u>
	09:00-11:30	▪ <u>Russisch vwo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Spaans havo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Turks havo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Arabisch havo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Spaans vwo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Turks vwo</u>
	13:30-16:00	▪ <u>Arabisch vwo</u>

*) Wijzigingen voorbehouden.
Aan deze jaaragenda kunnen geen rechten worden ontleend

ROOSTER CENTRAAL EXAMEN 2023

TWEEDE TIJDVAK

Het rooster voor het tweede tijdvak wordt door DUO, afdeling Examendiensten in maart 2023 bekend gemaakt.

De examens tweede tijdvak zullen op maandag 19 juni beginnen.

De eventuele staatsexamens tweede tijdvak zullen op donderdag 22 juni worden afgenomen.

Cursisten die een examen in het tweede tijdvak af willen leggen krijgen het rooster uitgereikt.

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

1 ALGEMEEN

1.1 Gebruikte afkortingen en begrippen

Verklaring van de gebruikte afkortingen en begrippen:

SE	=	schoolexamen
CE	=	centraal examen
PO	=	praktische opdracht
PWS	=	profielwerkstuk
HD	=	handelingsdeel
ST	=	schriftelijke toets
MT	=	mondelinge toets
Voldaan	=	de opdracht dient volgens het oordeel van de docent naar behoren te zijn voldaan
C & M	=	profiel Cultuur en Maatschappij
E & M	=	profiel Economie en Maatschappij
N & G	=	profiel Natuur en Gezondheid
N & T	=	profiel Natuur en Techniek

1.2 Vaststelling PTA

Het bevoegd gezag stelt jaarlijks, voor 1 oktober), een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast.

Het PTA en het examenreglement worden door het bevoegd gezag voor 1 oktober aan de inspectie toegezonden.

1.3 Informeren van kandidaten m.b.t. het P.T.A. en het examenreglement

Het PTA wordt voor 1 oktober aan alle kandidaten verstrekt.

Het examenreglement ligt voor de kandidaten ter inzage bij het examenbureau en de administratie.

In het examenreglement staan de formele regelingen rond toetsing, schoolexamens en centraal examen (CE).

1.4 Tijdsindeling van het schoolexamen

Het schoolexamen voor de éénjarige Top-Havo - opleiding begint in de examenklas 2021 - 2022 en wordt afgesloten voor de aanvang van het centraal examen in 2022.

1.4.a Voor dit schoolexamen ¹⁾ gelden de volgende lesperiodes:

lesperiode A:	maandag	05/09/2022	t/m	vrijdag	14/10/2022
	maandag	24/10/2022	t/m	vrijdag	28/10/2022
lesperiode B:	maandag	07/11/2022	t/m	woensdag	21/12/2022
lesperiode C	maandag	16/01/2023	t/m	vrijdag	24/02/2023
	maandag	06/03/2023	t/m	vrijdag	10/03/2023
lesperiode D	donderdag	23/03/2023	t/m	vrijdag	31/05/2023

1.4.b Toetsperioden van het SchoolExamen ¹⁾

De toetsperioden in het cursusjaar 2022 - 2023 zijn als volgt vastgesteld:

Eerste toetsmoment:

toetsperiode A:	maandag	31/10/2022	t/m	vrijdag	04/11/2022
toetsperiode B:	donderdag	22/12/2022	t/m	vrijdag	23/12/2022
	maandag	09/01/2023	t/m	vrijdag	13/01/2023
toetsperiode C:	maandag	13/03/2023	t/m	woensdag	22/03/2023

Tweede toetsmoment (alleen inhalen en SE-C tevens herkansen ²⁾):

toetsperiode A:	woensdag	23/11/2022	donderdag	24/11/2022
toetsperiode B :	maandag	06/02/2023	dinsdag	07/02/2023
toetsperiode C:	woensdag	05/04/2023	donderdag	06/04/2023

Derde toetsmoment SE-A en SE-B ²⁾, tweede toetsmoment SE-C:

toetsperiode C:	woensdag	05/04/2023	donderdag	06/04/2023
toetsperiode B :	dinsdag	11/04/2023		
toetsperiode A:	woensdag	13/04/2023		

- 1) Eventuele wijzigingen voorbehouden
- 2) Zie de artikelen 4.5 en 4.6 van dit reglement

Het toetsrooster van de Schoolexametoetsen wordt per periode tijdig bekend gemaakt via de publicatieborden en op www.sprintlyceum.net.

1.5 Perioden centraal examen

Centraal examen: eerste tijdvak donderdag 11 mei t/m dinsdag 30 mei 2023
tweede tijdvak maandag 19 juni t/m donderdag 22 juni 2023.

1.6 Beschikbaarheid

Kandidaten dienen gedurende de lesweken (zie 1.4a) beschikbaar te zijn van 8:30u tot 17:00u voor lessen, toetsen, practica, examens, etc.
In de periode van het centraal examen van 09:00u tot 17:00u.

Continuïteitsplan College voor Toetsen en Examens:

Voor eventualiteiten waarbij de geheimhouding van de examens geschonden is of afname niet mogelijk is, treedt het Continuïteitsplan in werking. In het meest ingrijpende noodscenario kunnen één of meer centrale examens worden uitgesteld en kunnen het eerste en tweede tijdvak zich uitstrekken tot het moment van de aanvang van de vroegste zomervakantie (aanvangsdatum 8 juli 2023, volgens het overzicht schoolvakanties schooljaar 2022-2023 van het ministerie van OCW).

1.7 Verstrekken van informatie

De school is niet verantwoordelijk voor mededelingen over zaken betreffende schoolexamen en/ of centraal examen, gedaan door andere personen dan de voorzitter en/of secretaris van de examencommissie.

De kandidaten wordt met klem aangeraden dit soort informatie uitsluitend bij de laatstgenoemden in te winnen.

1.8 Inleveren studieopdrachten/ huiswerkopdrachten/ bonusregeling

Bij een aantal vakken is het *verplicht* om voor aanvang van een schoolexamen zogenaamde *studie- en of huiswerkopdrachten* in te leveren. Het doel hiervan is ervoor te zorgen dat je de stof niet pas vlak voor het schoolexamen doorneemt.

Regelmatig studeren verhoogt de kans op succes.

Voor kandidaten die de voorgeschreven opdrachten op tijd inleveren is er een bonusregeling. Op de studiewijzers is de betreffende regeling weergegeven, zie aldaar.

Deze regel geldt voor alle schoolexamens en geldt ook voor inhaal en herkansing van de betreffende toetsen.

2 HET SCHOOLEXAMEN

- 2.1 Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk in het Programma van Toetsing en Afsluiting is aangegeven.
- 2.2 De zittingen van het schoolexamen en het centraal examen worden gehouden in door de voorzitter van de examencommissie aan te wijzen lokaliteiten, onder toezicht van door de voorzitter aan te wijzen gecommiteerden en / of surveillanten.
- 2.3 Kandidaten dienen tijdig aanwezig te zijn in het lokaal, waar de toetsen van het School-examen worden afgenomen.
- 2.4 Een kandidaat die te laat komt, mag na toestemming van de examencommissie of haar vertegenwoordiger, tot uiterlijk 15 minuten na de aanvang van een schriftelijke toets van het schoolexamen worden toegelaten.
Voor de betrokken kandidaat geldt dezelfde eindtijd als voor de andere leerlingen.
- 2.5 Een kandidaat mag niet binnen een half uur na aanvang van een schriftelijke toets het lokaal verlaten.
- 2.6 De opgaven mogen niet worden meegenomen.
- 2.7 Bij luistertoetsen en mondelinge toetsen dienen alle kandidaten ruim op tijd aanwezig te zijn. Leerlingen die te laat zijn, worden niet meer toegelaten. De examencommissie beslist of de leerling een tweede toetsmogelijkheid wordt geboden.
- 2.8 Jassen, tassen, petten, mutsen, etuis en mobiele communicatieapparatuur mogen niet in de examenzaal meegenomen worden. Het in bezit hebben van mobiele communicatieapparatuur in de examenzaal wordt beschouwd als fraude.
- 2.9 Tijdens de duur van enig examenonderdeel is het de kandidaten niet toegestaan zonder toestemming van een surveillant het examenlokaal te verlaten.
- 2.10 Gedurende het schooljaar dienen voor elk vak studieopdrachten te worden gemaakt. Deze studieopdrachten staan in de studiewijzers van elk vak omschreven. Aan deze studieopdrachten moet – naar het oordeel van de vakdocent – voldaan zijn om aanspraak te kunnen maken op de bonus van het betreffende SE. Deze maatregel strekt zich ook uit tot inhaal- c.q. herkansingstoetsen.
- 2.11 Naast de studieopdrachten kunnen er voor diverse vakken handelingsdelen, praktische opdrachten, literatuuropdrachten e.d. gemaakt moeten worden. Dit staat vermeld in de stofomschrijving per vak in het zgn. vaktechnische gedeelte en / of in de studiewijzers.
- 2.12 De handelingsdelen, literatuuropdrachten, werkstukken, studieopdrachten en praktische opdrachten dienen binnen de uiterste termijn - zoals beschreven in de stofomschrijving per vak en / of studiewijzer - ingeleverd te worden.
De data, zoals vermeld in het vakgedeelte en de studiewijzers, zijn bindend.
Het inleveren dient te gebeuren bij mevr. K. Huzen.

Bij het inleveren krijgt de kandidaat een bewijs dat het betreffende handelingsdeel etc. is ingeleverd. Ook wordt het inleveren aangetekend in een centrale administratie. Het is niet mogelijk om bij de administratie, de docent, de conciërge o.i.d. in te leveren, omdat zij geen bewijs van inleveren kunnen verstrekken.

- 2.13** Wanneer een zich niet aan de inleverdata voor werkstukken, studieopdrachten, praktische opdrachten etc. houdt, wordt de kandidaat door de teamleider mevr. S. Postma opgeroepen. De teamleider maakt met de kandidaat bindende afspraken over het alsnog inleveren van de betreffende onderdelen binnen een redelijke termijn. Zolang deze onderdelen niet naar genoegen zijn voldaan – dit ter beoordeling van de vakdocent - geldt het SE-cijfer van het betreffende vak als voorlopig cijfer.
- 2.14** Als de kandidaat zich niet houdt aan de met de teamleider gemaakte afspraken over het inleveren van de ontbrekende onderdelen, is de teamleider gerechtigd de kandidaat sancties op te leggen volgens hoofdstuk 9 van dit algemeen gedeelte.
- 2.15** In bijzondere omstandigheden kan van diverse onderdelen vrijstelling worden verleend. Dit is ter beoordeling van de vakdocent en de teamleider.

3 BEOORDELING VAN HET SCHOOL EXAMEN

3.1 Mededelen van de beoordelingen:

- 3.1a** De examinerator deelt de kandidaten zo spoedig mogelijk de beoordeling mee van elk onderdeel van het schoolexamen. Dit kan via het leerlingenportaal van Schoolfit, mondeling, schriftelijk, via het mededelingenbord of tijdens de bespreking plaatsvinden. Schriftelijke en praktische toetsen worden besproken.
- 3.1b** Hierbij zullen de volgende termijnen worden gehanteerd:
- De uitslag van mondelinge onderdelen van het schoolexamen: binnen twee weken.
  - De uitslag van werkstukken en praktische opdrachten: binnen vier weken na de uiterste inleverdatum.
  - Schriftelijke en praktische toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen: binnen drie weken.
  - Handelingsdelen: binnen drie weken na het verstrijken van de inlevertermijn.
- 3.1c** Kandidaten kunnen enkele weken na afloop van ieder eerste toetsmoment een overzicht van hun tot dan toe behaalde cijfers verkrijgen bij de mentor dan wel dit downloaden via het leerlingenportaal van Schoolfit.
- 3.1d** Voor de aanvang van het centraal examen wordt de kandidaat van zijn gemiddelde cijfers voor het School Examen schriftelijk in kennis gesteld. De cijfercontrole vindt plaats op dinsdag 25 april 2023. De kandidaten ontvangen hiervoor een schriftelijke uitnodiging, waarin tevens de tijden zijn vastgelegd.
- 3.1e** Voor het kennisnemen van cijfers, beoordelingen en andere uitslagen is de kandidaat zelf verantwoordelijk.
- 3.1f** Reguliere toetsen van het schoolexamen worden besproken en zijn voor de kandidaten ter inzage in een door de examinerator te bepalen les. Als de kandidaat niet aanwezig is houdt de kandidaat het recht op inzage, docht niet op bespreking. Toetsen van de inhaal en herkansing zijn op verzoek van de kandidaat ter inzage c.q. bespreking. De kandidaat dient hiertoe binnen 5 werkdagen na bekendmaking van het cijfer een afspraak met de betreffende examinerator te maken.

3.2 Wijze van beoordelen

3.2.a De examiner dukt zijn eindoordeel over kennis, inzicht en vaardigheid van een kandidaat in elk vak uit in een cijfer. Daarbij gebruikt hij een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

In deze schaal van cijfers komt aan de gehele cijfers 1 tot en met 10 de volgende betekenis toe:

1 =	zeer slecht	6 =	voldoende
2 =	Slecht	7 =	ruim voldoende
3 =	zeer onvoldoende	8 =	goed
4 =	Onvoldoende	9 =	zeer goed
5 =	bijna voldoende	10 =	uitmuntend

3.2b Bij de omrekening van het puntentotaal, behaald voor een schriftelijke toets, naar het cijfer geldt de volgende algemene formule: $\text{cijfer} = (X : Y) \times 9 + 1$. Hierin is Y het maximaal te behalen aantal punten en X het werkelijk behaalde aantal. Als bij een vak van deze formule wordt afgeweken, wordt dat in het vaktechnisch gedeelte bij dat vak vermeld.

- 3.2c**
- Het cijfer voor het SE per vak is het gewogen, rekenkundige gemiddelde van alle beoordelingen die voor de SE- toetsen en –opdrachten aan de kandidaat zijn gegeven.
  - Indien dit gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de tweede decimaal. Met dien verstande dat, indien dit decimaal minder dan 5 is naar beneden wordt afgerond en indien deze 5 of meer is naar boven wordt afgerond, zodanig, dat het eindcijfer een getal met één decimaal wordt. Een 5,44 wordt dan 5,4 en een 5,45 wordt dan een 5,5.
  - Onderdelen van het SE per vak waarvoor een andere waardering dan een cijfer gegeven wordt, dienen voldoende of goed dan wel naar behoren voldaan te zijn. De weging van de diverse onderdelen van het SE wordt per vak aangegeven

3.2d Opdrachten die vallen onder het handelingsdeel moeten naar behoren zijn afgerond. Dit ter beoordeling van de examiner.

3.3 Combinatiecijfer en profielwerkstuk

3.3a Combinatiecijfer

Op het Hengeveld College bestaat het combinatiecijfer uit het gemiddelde van het eindcijfer voor het vak Maatschappijleer en het cijfer voor het Profielwerkstuk. Dit cijfer wordt op de eindlijst in het Algemeen Gedeelte vermeld.

Kandidaten die afkomstig zijn van andere scholen kunnen een combinatiecijfer meebrengen, dat uit meer onderdelen/vakken is samengesteld. Dit cijfer wordt dan overgenomen of kan desgewenst worden verbeterd, dit voor zover het Deltion Sprint Lyceum/ Hengeveldcollege deze onderdelen/vakken aanbiedt.

3.3b Profielwerkstuk

De eisen waaraan een profielwerkstuk dient te voldoen worden per vak bekend gemaakt. Deze regels maken integraal deel uit van het Examenreglement.

3.4 Archivering

3.4a Van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden het werk en de toegekende cijfers of kwalificaties opgeslagen in het examendossier van de leerling. Het examendossier bevindt zich op school en kan alleen in bijzondere gevallen onder toezicht van de docent worden ingezien.

3.4b De vakdocent is verantwoordelijk voor de administratieve vastlegging van de resultaten en voor de archivering van het gemaakte werk in het examendossier van de leerling.

3.4c Van mondelinge toetsen worden de protocollen, van schriftelijke toetsen worden de opgaven, het door de kandidaten gemaakte werk, de beoordelingsnormen en de voor elk werk toegekende cijfers, alsmede het examendossier bewaard in het archief van het Hengeveldcollege tot uiterlijk 1 april van het op het examenjaar volgende kalenderjaar. Daarna worden alle bescheiden betreffende het schoolexamen, uitgezonderd de verzamel-lijsten van beoordelingen en eventueel opgevraagde werkstukken, vernietigd. Vanaf 6 maanden na het laatste centraal examen mogen de werkstukken door de kandidaten worden opgehaald bij de administratie.

3.5 Meenemen van (onderdelen van) vakken

Leerlingen, die al onderdelen van vakken met een voldoende hebben afgesloten, bijvoorbeeld handelingsdelen, praktische opdrachten e.d. kunnen op hun verzoek in aanmerking komen voor vrijstelling van deze onderdelen.

Zij dienen hiervoor contact met de betreffende vakdocent op te nemen en bewijsstukken te overleggen, bijvoorbeeld de praktische opdracht zelf, gewaarmerkte cijferlijsten, PTA's e.d. Deze bewijsstukken dienen uiterlijk *3 oktober 2022* bij de betreffende vakdocent ingeleverd te worden, waarna deze de beslissing en het eventuele cijfer doorgeeft aan het examenbureau. Ook reeds afgeronde leerstofonderdelen, zoals omschreven in het vaktechnisch gedeelte van deze studiegids, kunnen recht op vrijstelling geven, mits een en ander duidelijk met bewijsstukken kan worden aangetoond. Ook hier geldt als einddatum *3 oktober 2022*.

3.6 Vrijstellingen

Leerlingen, die menen op grond van reeds eerder behaalde certificaten, diploma's e.d., vrijstelling te kunnen krijgen van het volgen van vakken, toetsen en evt. examens, dienen de originele bewijsstukken hiervan aan het examenbureau te overleggen en na goedkeuring in te leveren bij de administratie voor de aanvang van toetsperiode A, uiterlijk *3 oktober 2022*. Indien een kandidaat op een later moment gedurende het schooljaar wordt ingeschreven, voor aanvang van het eerste schoolexamen.

3.7 Inzet van het eindcijfer schoolexamens uit een voorgaand jaar/ voorgaande jaren

Leerlingen die dit wensen kunnen een schoolexamencijfer uit een voorgaand schooljaar inzetten. Zij dienen deze keuze voor de aanvang van toetsperiode A bij de examencommissie kenbaar te maken.

Het Hengeveldcollege zal de kandidaten hiertoe per mail uitnodigen. Hierbij worden bekend gemaakt:

- de uiterste termijn waarvoor het verzoek moet zijn gedaan;
- de voorwaarden die aan het inzetten van het eindcijfer schoolexamens uit een voorgaand jaar / voorgaande jaren zijn verbonden.

Deze uitnodiging maakt deel uit van het examenreglement.

N.B.:

- De door de kandidaat gemaakte keuze is onherroepelijk;
- De geldigheidsduur van de certificaten mag niet zijn verlopen c.q. de 10 jaar niet hebben overschreden;
- Het cijfer moet zijn behaald op hetzelfde niveau, dan wel een hoger niveau;
- Er geldt een hardheidsclausule.

4 INHALEN EN HERKANSEN VAN HET SCHOOLEXAMEN

- 4.1 Per cursusjaar worden van iedere schriftelijke toets minimaal **twee** toetsmomenten aangeboden.
- 4.2 In principe moet iedere kandidaat aan het eerste toetsmoment van de toetsen van het schoolexamen deelnemen.
- 4.3 Een kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een buitengewone omstandigheid buiten zijn schuld – dit ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie – niet in staat is aan het eerste toetsmoment deel te nemen, kan in staat worden gesteld aan het tweede toetsmoment deel te nemen. Zie ook art. 5.1 t / m 5.3.
- Het inhaalmoment voor periode A is vastgesteld op woensdagavond 23 november en donderdagavond 24 november 2022 aanvang 18:00u.
  - Het inhaalmoment voor periode B is vastgesteld op maandagavond 6 februari en dinsdagavond 7 februari 2023 aanvang 18:00u.
  - Het inhaalmoment voor periode C is vastgesteld op woensdag 5 april en donderdag 6 april 2023 aanvang 10:00u.
- 4.4 In het tweede toetsmoment kunnen **maximaal twee** toetsen per avond c.q. dagdeel worden ingehaald.
- 4.5 Vervalt.
- 4.6
- Het is voor kandidaten mogelijk om maximaal **drie** toetsen te herkansen, tenzij ze slechts één vak volgen. In dat geval heeft de kandidaat maximaal **twee** herkansingen (zie ook 4.5);
  - Inhalen gaat voor herkansen;
  - Herkansen is uitsluitend van toepassing op schriftelijke of mondelinge toetsen van het schoolexamen. In het vaktechnisch gedeelte van deze studiegids is per vak aangegeven welke toetsen wel of niet herkanst kunnen worden;
  - In het geval van herkansen geldt het hoogste cijfer.
  - Van het recht op herkansing kan alleen gebruik gemaakt worden wanneer dit binnen het vastgestelde rooster past. Het gevolg is dat wanneer voor een toets het eerste en tweede moment gemist worden, herkansing voor die toets niet meer mogelijk is. Daarnaast geldt dat niet iedere combinatie van toetsen voor het inhalen en/of herkansen mogelijk is.
  - De herkansingen van een toets/toetsen uit periode C worden afgenomen op woensdag 5 april en donderdag 6 april 2023 aanvang 10:00u.;
  - De herkansingen van een toets/toetsen uit periode B worden afgenomen op dinsdag 11 april 2023, aanvang 10:00u;
  - De herkansingen van een toets/toetsen uit periode A worden afgenomen op donderdag 13 april 2023, aanvang 10:00u.
- 4.7 Als een kandidaat geen gebruik heeft gemaakt van het eerste en/of tweede toetsmoment voor enig onderdeel van een vak, wordt voor het betreffende onderdeel van dit vak geen cijfer gegeven. Dit heeft tot gevolg dat dit vak niet kan worden afgesloten en er geen eindcijfer wordt toegekend. Zie ook artikel 5.5.
Let op: Als een vak niet is afgesloten, kan dit vak niet op een certificaat of diploma worden vermeld en er kan dus mogelijk geen diploma worden behaald.
Indien de kandidaat alsnog in de gelegenheid wordt gesteld de betreffende toets te maken, zal voor het gemiste inhaalmoment een herkansing in mindering worden gebracht.
- 4.8 Als een opdracht van het handelingsdeel of het profielwerkstuk niet naar behoren is uitgevoerd, volgt éénmalig een herhalingsopdracht, die naar genoegen van de examinator moet worden uitgevoerd.

- 4.9 Bij buitengewone omstandigheden kan de kandidaat een beroep doen op een hardheidsclausule.
Hij moet dan – binnen tien werkdagen na het bekend worden van de beslissing – een brief, met daarin een duidelijke motivatie waarom hij een beroep doet op deze hardheidsclausule, sturen aan de plaatsvervangend voorzitter van de examencommissie, Mevr. S. Postma.
De examencommissie neemt dan binnen tien werkdagen een beslissing nadat de leerling, zijn mentor, de betreffende vakdocent en eventueel de teamleider zijn gehoord.

5. ABSENTIE TIJDENS EEN SCHOOL EXAMEN

De artikelen 5.1 t / m 5.5 gelden voor **alle** onderdelen van het schoolexamen .

- 5.1 Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets van het schoolexamen bij te wonen, moet dit telefonisch op de dag van het betreffende onderdeel van het schoolexamen, **vóór de aanvang** van de betreffende toets, gemeld worden aan de school. Afmelden per e-mail is ook mogelijk, namelijk via het volgende adres: k.huzen@ambelt.nl of bij de eigen mentor. Zie ook artikel 5.2.
- 5.2 Bovendien moet de leerling, die door ziekte of een andere vorm van overmacht, niet in staat was een toets van het SE bij te wonen, binnen 48 uur na de betreffende toets een formulier betreffende zijn afwezigheid aan de examencommissie zenden.
Voorbedrukte formulieren zijn af te halen bij mevr. K. Huzen, dan wel te downloaden van www.sprintlyceum.net.
De brief dient geadresseerd te worden aan:
Examencommissie Hengeveldcollege
Dr. Hengeveldweg 6
8025AK Zwolle
- In deze brief moet de afwezigheid worden gemotiveerd met een verklaring.
In deze verklaring, of in de daaraan toegevoegde bijlagen, moet vermeld staan:
- welke toets van het SE de kandidaat heeft verzuimd
  - welke examinerator het betreft
  - welke opleiding het betreft
  - de reden(en) van het verzuim
  - in geval van ziekte: het adres en telefoonnummer van de arts, die hiervoor is geraadpleegd
  - in geval van andersoortige overmacht: stukken die de aard en de juistheid van de overmacht afdoende bevestigen
  - het verzoek aan de examencommissie toestemming te krijgen de gemiste toets in de tweede toetsperiode te mogen afleggen
- 5.3 Als een kandidaat op een of meerdere punten m.b.t. de procedure tot afmelding in gebreke blijft, kan de examencommissie besluiten, dat er sprake is van ongeoorloofde afwezigheid. In dat geval wordt de kandidaat van verdere deelname aan het SE in het betreffende vak, resp. de betreffende vakken, uitgesloten (hoofdstuk 9 lid 2b).
- 5.4 Slechts in zeer bijzondere gevallen, dit ter beoordeling van de examencommissie, kan uitstel van een onderdeel van het SE worden verleend.
- 5.5 Indien een schoolexamen voor enig vak niet is afgerond voor de aanvang van het CE, kan geen centraal examen worden gedaan in het betreffende vak. In Schoolfit staat dan bij het betreffende onderdeel een 0,0 genoteerd.

6 BEZWAAR EN IN BEROEP GAAN BIJ HET SCHOOL EXAMEN

- 6.1** Indien een kandidaat gerechtvaardigde bezwaren meent te hebben tegen enig onderdeel van een schoolexamen of tegen een toegekend cijfer, dient hij binnen tien schooldagen na de bewuste toets, c.q. het bekend maken van het cijfer schriftelijk en beargumenteerd bezwaar te maken bij de examencommissie.
Deze neemt binnen tien werkdagen na het indienen van het bezwaar een beslissing.
- 6.2** De examencommissie kan een deskundige inschakelen, die in overleg met de betrokken examinator het eindoordeel velt.
Indien een deskundige wordt ingeschakeld, wordt de kandidaat hiervan schriftelijk in kennis gesteld.
Bij inschakeling van een deskundige wordt de termijn, waarbinnen de examencommissie een beslissing neemt met maximaal tien werkdagen verlengd.
- 6.3** Indien men twijfelt aan de juistheid van een beslissing van de examencommissie betreffende onderdelen van het schoolexamen en / of toegekende cijfers, kan men in beroep gaan bij de Commissie van Beroep.
Dit beroep dient schriftelijk binnen tien schooldagen na het bekend worden van de beslissing met redenen omkleed te worden ingediend. Voor de verdere gang van zaken wordt verwezen naar het Examenreglement en eventueel naar het Reglement van de Commissie van Beroep. Beide zijn ter inzage bij de examencommissie.
- 6.4** Een beroep kan men richten aan:

Regio directeur van het Hengeveldcollege
de heer. A. Hoogendijk
Dr. Hengeveldweg 8
8025 AK Zwolle

7 SLOTBEPALING M.B.T. HET SCHOOL EXAMEN

- 7.1** In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de examencommissie.

8 HET CENTRAAL EXAMEN

- 8.1 Het centraal examen wordt afgenomen in de periode mei / juni 2023:
eerste tijdvak donderdag 11 mei t/m dinsdag 30 mei 2023
tweede tijdvak maandag 19 juni t/m donderdag 22 juni 2023
- 8.2 De zittingen van het centraal examen worden gehouden op het Deltion Sprintlyceum, Bagijnensingel 6, 8021AE Zwolle, in door de voorzitter van de examencommissie van het Deltion Sprint Lyceum aan te wijzen lokaliteiten, onder toezicht van door deze voorzitter aan te wijzen geëmitteerden en / of surveillanten.
- 8.3 De datum en het tijdstip van de uitslag van het eindexamen worden in het jaarrooster bekend gemaakt. Hierbij maakt de examencommissie de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend.

8.4 Afwezigheid bij het centraal examen:

- 8.4a De kandidaat, die door ziekte of een andere vorm van overmacht, niet in staat is aan een examen deel te nemen, dient de afwezigheid zo spoedig mogelijk telefonisch aan de school te melden. Afmelden per e-mail is ook mogelijk, namelijk via het volgende adres: k.huzen@ambelt.nl.
Tevens moet de leerling, *binnen 48 uur* na het betreffende examen een aangetekende brief aan de examencommissie zenden.

De brief dient geadresseerd te worden aan:
Examencommissie Hengeveldcollege
Dr. Hengeveldweg 8
8025 AK Zwolle

In deze brief moet de afwezigheid worden gemotiveerd met een verklaring.
In deze verklaring, of in de daaraan toegevoegde bijlagen, moet vermeld staan:

- a. welk (deel-)examen of onderdeel daarvan de kandidaat heeft verzuimd
  - b. welke docent het betreft
  - c. welke opleiding het betreft
  - d. de reden(en) van het verzuim
  - e. in geval van andersoortige overmacht dan ziekte: stukken die de aard en de juistheid van de overmacht afdoende bevestigen
  - f. het verzoek aan de examencommissie toestemming te krijgen het gemiste examen in te halen.
- 8.4b Als een kandidaat op een of meerdere punten met betrekking tot de procedure van afmelding in gebreke blijft, kan de examencommissie besluiten dat er sprake is van ongeoorloofde afwezigheid.

8.5 Wijze van beoordelen/ Zak- en slaagregeling Havo

- 8.5a Het eindcijfer van een vak is het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 8.5b Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van de reeks 1 t/m 10.

8.5c1 Onderstaande zak-slaagregeling geldt voor kandidaten die *geen* vrijstellingen inzetten die in het schooljaar 2019 – 2020 zijn behaald.

Een kandidaat is geslaagd, wanneer hij/ zij:

- a. voor alle centrale examens die de kandidaat heeft afgelegd een gemiddelde van tenminste 5,5 is behaald;
- b. voldoet aan de kernvakkenregeling, dus voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde A of wiskunde B slechts één onvoldoende heeft behaald, zijnde niet lager dan een 5. Indien in het profiel C&M het vak wiskunde niet is c.q. wordt gevolgd, is de kernvakken-regeling alleen op de vakken Nederlands en Engels van toepassing;
- c. het vak L.O. heeft afgesloten met tenminste een voldoende;
- d. Indien in het C&M profiel het vak wiskunde niet wordt gevolgd dient een rekentoets te worden afgelegd. Het behaalde resultaat wordt niet betrokken in de bepaling van de uitslag en op een apart certificaat vermeld.

Vervolgens:

- e. voor alle vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 6 of meer heeft behaald, dan wel
- f. voor één van de vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 5 heeft behaald en voor de overige vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld een 6 of meer heeft behaald, dan wel
- g. voor één van de vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 4 heeft behaald en voor de overige vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, dan wel
- h. voor twee van de vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 5 heeft behaald, dan wel voor één van deze vakken als eindcijfer een 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer een 5 heeft behaald, en voor de overige vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt.

8.5c2 Onderstaande zak-slaagregeling geldt voor kandidaten die één of meer vrijstellingen inzetten die in het schooljaar 2019 – 2020 is of zijn behaald.

Een kandidaat is geslaagd, wanneer hij/ zij:

- a. voldoet aan de kernvakkenregeling, dus voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde A of wiskunde B slechts één onvoldoende heeft behaald, zijnde niet lager dan een 5. Indien in het profiel C&M het vak wiskunde niet is c.q. wordt gevolgd, is de kernvakken-regeling alleen op de vakken Nederlands en Engels van toepassing.
- b. Indien in het C&M profiel het vak wiskunde niet wordt gevolgd dient een rekentoets te worden afgelegd. Het behaalde resultaat wordt niet betrokken in de bepaling van de uitslag en op een apart certificaat vermeld.

Vervolgens:

- c. voor alle vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 6 of meer heeft behaald, dan wel
- d. voor één van de vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 5 heeft behaald en voor de overige vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld een 6 of meer heeft behaald, dan wel
- e. voor één van de vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 4 heeft behaald en voor de overige vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, dan wel
- f. voor twee van de vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 5 heeft behaald, dan wel
- g. voor één van deze vakken als eindcijfer een 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer een 5 heeft behaald, en voor de overige vakken, waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt.

N.B.: in deze situatie komt de 5,5 regel dus te vervallen.

8.5d Het diploma kan ook in meerdere jaren bijeengesprokkeld worden. Hiervoor gelden dezelfde regels als in het artikel 8.5c1 en 2 vermeld is.

8.6. Judicium Cum Laude

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend
  - op basis van de eindcijfers voor de vakken in het profieldeel,
  - het hoogste cijfer in het vrije deel en
  - de grote vakken in het gemeenschappelijk deel;
- en
- b. geen eindcijfer mag lager zijn dan een 6 voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 van het Eindexamenbesluit, waarbij het combinatiecijfer niet lager dan een 6 mag zijn, maar de samenstellende onderdelen mogen wel lager zijn dan een 6;
- c. alle centrale examens zijn afgelegd binnen de periode van één jaar voorafgaand aan de diplomering;

8.7 Herkansen en inhalen van het centraal examen

- 8.7.a** De kandidaat heeft het recht herkansing te vragen van het centraal examen in één vak, ongeacht het resultaat van de eerste examen gelegenheid. De kandidaat doet daartoe op de dag waarop de uitslag wordt meegedeeld een schriftelijk verzoek aan de voorzitter van de examencommissie. Door het aanvragen van de herkansing wordt de uitslag een voorlopige uitslag. Indien op deze datum geen herkansing wordt aangevraagd, wordt de voorlopige uitslag automatisch de definitieve.
- 8.7.b** Bij een herkansing van een vak van het centraal examen blijft het bij het schoolexamen behaalde eindcijfer van kracht.
- 8.7.c** Het hoogste van de cijfers gehaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen .
- 8.7.d** Indien het examen pas in het tweede tijdvak afgerond kan worden, geldt een overeenkomstige regel voor het derde tijdvak. Het derde tijdvak valt in augustus en wordt als staats-examen centraal op enkele plaatsen in het land afgenomen.
- 8.7.e** Leerlingen die in het eerste tijdvak van het centraal examen om een geldige reden verhinderd waren deel te nemen aan één of meer zittingen, kunnen op de dag van het tweede tijdvak alsnog aan één of twee zittingen deelnemen.
- 8.7.f** Leerlingen die in het tweede tijdvak van het centraal examen om een geldige reden verhinderd waren deel te nemen aan één of meer zittingen, kunnen op de dagen van het derde tijdvak alsnog aan één of meerdere zittingen deelnemen.
- 8.7.g** In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de voorzitter van de examencommissie.

8.8 Inzage- en bespreekregeling centrale examens

Deze inzage- en bespreekregeling is bedoeld voor kandidaten die een examen maken in het kader van centraal examen. Er bestaat onderscheid tussen het inzagerecht dat een kandidaat wettelijk heeft en de mogelijkheid die de school een kandidaat biedt om een gemaakt examen met de vakdocent te bespreken.

Het examenwerk wordt door twee daartoe bevoegde docenten nagekeken, de examinerator en een onafhankelijke tweede corrector. Zij stellen in onderling overleg de score vast. Dit is een definitief oordeel waartegen geen rechtsmiddel binnen de schoolorganisatie (bezwaar of beroep) openstaat.

8.8a Inzage centrale examens

1. Inzage van gemaakt CE-werk van het eerste tijdvak dient direct na bekendmaking van de uitslag bij de plaatsvervangend secretaris van de examencommissie (de heer R. de Bruijn) te worden aangevraagd. Hiertoe stelt de school een aanvraagformulier ter beschikking.
2. Voor deze inzage wordt een afspraak gemaakt. Deze inzage vindt op zijn vroegst plaats op de dag na bekendmaking van de uitslag;
3. De inzage duurt maximaal 20 minuten;
4. Met het niet verschijnen op deze afspraak verliest de kandidaat het recht op inzage;
5. Het werk mag uitsluitend door de kandidaat ingezien worden en niet door anderen. Een minderjarige kandidaat kan zich desgewenst laten bijstaan door één van zijn wettelijke vertegenwoordigers (ouder of verzorger);
6. De inzage vindt uitsluitend plaats op school en in tegenwoordigheid van de examensecretaris of diens plaatsvervanger. De vakdocent is niet bij de inzage aanwezig;
7. Het is niet toegestaan om (gedeelten van) het gemaakte examenwerk op enigerlei wijze te kopiëren, noch mag er op het werk of op een ander papier worden geschreven;
8. Bij de inzage is het gebruik van de opgaven en/of het correctievoorschrift niet toegestaan;
9. Er vindt geen discussie plaats.

- 8.8b Bespreking Centrale Schriftelijke Examens, uitsluitend van het eerste tijdvak.**
Een kandidaat die een herexamen wil doen in een vak met een Centraal Schriftelijk Examen heeft de mogelijkheid tot bespreking van het in het eerste tijdvak gemaakte examenwerk. Doel hiervan is de kandidaat de mogelijkheid te bieden zich zo optimaal mogelijk op het herexamen voor te bereiden en/of het herexamen met de beste verbeterkansen te kiezen.

Ten aanzien van deze bespreking gelden de volgende regels:

1. Na de bekendmaking van de examenuitslag maakt de kandidaat die een gemaakt examenwerk wil bespreken zo snel mogelijk een afspraak met de eigen vakdocent of diens vervanger;
2. Bespreking van het gemaakte examenwerk is alleen toegestaan voor het vak waarin herexamen wordt gedaan of voor de vakken die, gezien de voorlopige uitslag van het Centraal Schriftelijk Examen, voor een herexamen in aanmerking komen;
3. Bespreking van het gemaakte examenwerk met de eigen vakdocent of diens vervanger vindt uitsluitend plaats op school en is uitsluitend voorbehouden aan de leerling;
4. Bespreking van het gemaakte examenwerk heeft betrekking op de inhoud van het gemaakte examenwerk en niet op de beoordeling van het gemaakte examenwerk, er vindt dus geen discussie plaats;
5. Nadat de herexamens hebben plaatsgevonden, is er geen bespreking van examenwerk uit het eerste tijdvak meer mogelijk;
6. Het is niet toegestaan om (gedeelten van) het gemaakte examenwerk op enigerlei wijze te kopiëren.

9 ONREGELMATIGHEDEN BIJ HET SCHOOLEXAMEN EN/OF HET CENTRAAL EXAMEN

- 9.1** Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de examencommissie maatregelen nemen.
Met onregelmatigheden worden onder andere bedoeld spieken, fraude, en, uitsluitend bij het schoolexamen, het niet of niet tijdig inleveren van handelingsdelen, boekenlijsten, werkstukken, studieopdrachten en praktische opdrachten e.d.
- 9.2** De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- a. het ongeldig verklaren van het betreffende onderdeel van het school examen. Er wordt geen cijfer ingevoerd in Schoolfit. De cursist krijgt de gelegenheid het betreffende schoolexamen in de inhaalperiode van het betreffende schoolexamen alsnog te maken. Een en ander gaat ten koste van de herkansing horende bij de betreffende periode;
  - b. het toekennen van het cijfer 1 voor een niet of niet tijdig ingeleverd onderdeel van het schoolexamen of voor een toets van het centraal examen;
  - c. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer onderdelen van het school examen of het centraal examen;
  - d. het ongeldig verklaren van één of meer onderdelen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - e. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de examencommissie aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de Staatsexamencommissie.
- 9.3** Ontzegging van verdere deelname aan het schoolexamen houdt ook ontzegging van deelname voor het betreffende vak aan het centraal examen in.
- 9.4** Een besluit tot ontzegging van verdere deelname aan het schoolexamen wordt genomen door de directeur.

- 9.5** Alvorens de directeur een beslissing ingevolge art. 9.4 neemt hoort deze de kandidaat en de surveillant of de examiner. De kandidaat kan zich door een door hem/ haar aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
De directeur deelt haar beslissing mee aan de leerling, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk.
- 9.6** De directeur stelt de inspecteur in kennis van een besluit genomen volgens artikel 9 lid 2 sub b, c, d en e.
- 9.7** De kandidaat kan tegen de beslissing van de directeur in beroep gaan bij de commissie van beroep, zie paragraaf 10.
- 9.8** De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die inzake papieren examens van het centraal examen genomen kunnen worden, zijn:
- Indien een surveillant waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis;
  - De kandidaat wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken. Dit om beroepsprocedures niet in de weg te staan;
  - De kandidaat krijgt een nieuw antwoordblad;
  - Op het oorspronkelijke blad wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen, wordt dit blad vervolgens ingenomen;
  - De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal;
  - Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de examencommissie van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De examencommissie stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord;
  - Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de examencommissie een beslissing betreffende de daadwerkelijke fraude en de eventueel te nemen maatregelen;
  - De kandidaat en, bij minderjarigheid diens ouders/verzorgers, wordt schriftelijk van de beslissing van de examencommissie in kennis gesteld. De kandidaat wordt vanzelfsprekend gewezen op de beroepsmogelijkheid;
  - De examencommissie stelt tevens de inspectie op de hoogte van haar beslissing.

Naast bovengenoemde maatregelen geldt voor digitale centrale examens: indien de examencommissie beslist dat de kandidaat bij een digitaal examen een andere variant van hetzelfde examen kan maken, hij dit aan de inspectie en eventueel aan het College voor Toetsen en Examens meldt.

10 BEZWAAR EN BEROEP

- 10.1** De kandidaat kan tegen een beslissing van de examencommissie wat betreft het schoolexamen (zie ook 6.4) bij:
Regio directeur van het Hengeveldcollege
de heer. A. Hoogendijk
Dr. Hengeveldweg 9
8025 AK Zwolle
- 10.2** Wat het centraal examen betreft kan de kandidaat binnen vijf dagen schriftelijk in beroep gaan bij de “Commissie van Beroep Examens van het Deltion College”. Deze commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken;
- 10.3** De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in artikel 9.2e. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, en indien deze minderjarig is aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, aan de directeur en aan de inspectie.

- 10.4** Een beroep kan men richten aan:
De Commissie van Beroep Examens van het Deltion College,
Postbus 565,
8000 AN Zwolle.

11 DE EXAMENCOMMISSIES

Voor wat zaken rond het schoolexamen betreft:
De examencommissie van het Hengeveldcollege bestaat uit:
Voorzitter: Dr. J.H. Drentje
Plaatsvervangend voorzitter mevr. S. Postma
Secretaris mevr. K. Huzen
Plaatsvervangend secretaris: S. Vaartjes, MA
Lid: de heer E. Plasman
Dr. Hengeveldweg 6/8
8025 AK ZWOLLE

Voor wat zaken rond het centraal examen betreft:
De examencommissie van het Deltion Sprint Lyceum bestaat uit:
Voorzitter: Dr. J.H. Drentje
Secretaris: de heer S. Vaartjes, MA
Lid: Drs. R. de Bruijn
Lid: de heer L. Havelaar
Lid: mevrouw A. van Opdorp
Adres: Bagijnnesingel 6
8021 AE ZWOLLE

12 INFORMATIE PER VAK

Vanaf de volgende pagina wordt informatie per vak gegeven.
Gebruikte afkortingen hierbij:

SE	=	Schoolexamen
PO	=	Praktische Opdracht
CE	=	centraal examen
Vold	=	de opdracht dient volgens het oordeel van de docent naar behoren te zijn voldaan

Vak: Aardrijkskunde

Verplicht vak voor profiel: **voor geen enkel profiel verplicht**

Keuzevak voor profiel: **CM EM NG**

Keuzevak voor vrij deel: **NT EM**

Studielasturen: **320 sl**

Week	Toetsnaam en - toetscode	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging toets	Herkansbaar SE
A	Naam: SE-A Wereld: Wereldbeeld Aarde: Klimaat en landschap Leefomgeving: Stedelijke gebieden Toetscode: AK01	Lesboek: Buitenland deel 4H, hfst. 1, en 2 Theorie en opgaven A1, B1, B2, C3	Schriftelijk	90 min	27%	ja
B	Naam: SE-B Leefomgeving: wateroverlast Wereld: Globalisering Toetscode: AK02	Buitenland 4h hfst. 3 en 4 Buitenland 5h hfst. 1 Theorie en opgaven De stof van voorgaande hoofdstukken wordt bekend verondersteld A1, B1, B2, B3, C1, D1, D2, E1, E2	Schriftelijk	90 min	30%	ja
C	Naam: PO Leefomgeving Toetscode: AKP3	Onderzoek in eigen omgeving A2	Werkstuk		13%	nee

C	Naam: SE-C Aarde: Endogene en exogene processen Ontwikkelingsland: Brazilië Toetscode: AK03	Buitenland 5h hfdst. 2 en 3 Theorie en opgaven De stof van voorgaande hoofdstukken wordt bekend verondersteld A1, C1, C2, C3, D1, D2	Schriftelijk	90 min	30%	ja
----------	---	--	--------------	--------	-----	----

100%

Mei 2023	Naam: Centraal examen Toetscode: CE1	Buitenland 4h en 5h CE stof	Schriftelijk	180 min	100%	
	Bepaling eindcijfer voor het vak				<u>CE+SE</u> 2	

Bonusregeling: studieopdrachten dienen te zijn afgetekend voor de toets. Bepaalde vragen hoeven dan niet te worden gemaakt.

VAK: Biologie

Verplicht vak voor profiel: **N&G**

Keuzevak voor profiel: **N&T**

Keuzevak voor vrij deel: **C&M, E&M**

Studielasturen: **400**

Periode	Toetsnaam en -code	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging SE	Herkansbaar SE
A	Toetsnaam: SE-A Toetscode: BIO1 Domeinen: A, B1, B2, B4, B8, C1, C2, C3, D1, D2, D3, D4, E1, E2, E3, E4,	Biologie voor jou max 4a Thema 1 Inleiding in de Biologie Thema 2 Voortplanting Thema 3 Genetica Thema 4 Evolutie Boek max 5a Thema 1 Stofwisseling in de cel	Schriftelijke toets	90 min.	30%	ja
B	Toetsnaam: SE-B Toetscode: BIO2 Domeinen: A, B1, B2, B3, B4, B6, B7, C1, C3, D1, F1, F2, F3	Boek max 4b Thema 5 Regeling Thema 6 Waarneming en gedrag Thema 7 Ecologie en milieu Boek max 5a Thema 2 DNA	Schriftelijke toets	90 min.	30 %	ja

C	Toetsnaam: SE-C Toetscode: BIO3 Domeinen: A, B2, B3, B4, B5	Boek max 5a Thema 3 Vertering Boek max 5b Thema 4 Transport Thema 5 Gaswisseling en uitscheiding Thema 6 Afweer	Schriftelijke toets	90 min.	30 %	ja
Periode A t/m C	Naam: practica Toetscode: *BIP1 Domeinen: A2, A3, A5, A6, A8, A10, A11.	Practicum	Practicum-dossier		10 %	nee

* Bij overgang van 4 havo naar de examenklas telt het resultaat van BIP1 uit havo 4 voor 10% mee in het SE-cijfer van het examenjaar.

Bonusregeling: Het wekelijks laten aftekenen van al het huiswerk wat af dient te zijn volgens de studiewijzer geeft 0,5 punt extra op het toetscijfer van de bijbehorende periode.

VAK: Duits

Verplicht vak voor profiel: **C&M**

Keuzevak voor profiel: **C&M, E&M**

Keuzevak voor vrij deel: **C&M, E&M, N&G**

Studielasturen: **400**

Week	Toetsnaam en -code	Leerstof	Toets vorm	Duur	Weging SE	Herkansbaar SE
Periode A 44	Naam: Gespreksvaardigheid* + Toets signaalwoorden Toetscode: DM11	Mondelinge toets Domein C-C1, F	Mondelinge toets	10 min	10 %	ja
Periode A 44	Naam: Spreekvaardigheid* + Toets basiswoorden Toetscode: DM31	Zie studiewijzer Domein C-C2	Mondelinge toets Power Point Presentatie + gesprek	10 min p.p.	15 %	ja
Periode B 51/2	Naam: Schrijfvaardigheid*** + Toets tekstverbanden Toetscode: DUS2	Zie studiewijzer Domein D, F	Computertoets	90 min	20 %	ja
Periode B 51/2	Naam: Verwerkingsopdracht Literatuur** Toetscode: DULi	Zie studiewijzer Domein E			10 %	nee

Periode C 5	Naam: Kijk- en Luistervaardigheid Toetscode: DUK3	Cito kijk- en luistertoets Domein B	Computer- toets	60 min	25 %	Ja Cito norm
Periode C 11/12	Naam: Leesvaardigheid Toetscode: DUT3	Zie studiewijzer Domein A	Schriftelijke toets	50 min	20 %	ja

100 %

CE MEI 2023	Naam: Centraal Examen Toetscode: CE1	Leesvaardigheid	Schriftelijke toets	180 min	100 %	
	Bepaling eindcijfer voor het vak				<u>(SE+CE)</u> 2	

*Spreek- en gespreksvaardigheid zijn beide schoolexamens. Voor afmelden zie het algemene gedeelte van het PTA. Literatuur - zie studiewijzer voor de afname literatuuropdrachten.

**Voor deze toetsen is geen herkansing mogelijk.

**Computertoetsen kunnen niet worden ingehaald/herkanst op de computer, maar moeten met pen en papier gemaakt worden.

- Schrijftoetsen op B1-niveau of hoger worden op de PC gemaakt. Leerlingen hebben individueel de vrijheid om af te zien van het gebruik van een PC en op papier te schrijven.

- Bij de toets schrijfvaardigheid mag de blauwe kaart gebruikt worden, deze wordt bij de toets uitgereikt.

VAK: Economie

Verplicht vak voor profiel: **E&M**

Keuzevak voor profiel: **C&M, E&M**

Keuzevak voor vrij deel: **N&T** en **N&G**

Studielasturen: **440**

Week	Toetsnaam en -code	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging SE	Herkansbaar SE
Uit havo 4	Naam: Experiment Toetscode: ECE1	Geen voorbereiding nodig	Experiment *	Tijdens de les	Voldaan	nee
Periode A 44	Naam: SE – A Toetscode: EC01	Markt Speltheorie + powerpoint + aantekeningen + aanvullende documenten Domein D, F	Schriftelijke toets	90 min	33 %	ja
Periode B/C	Naam: Experiment Toetscode: ECE2	Geen voorbereiding nodig	Experiment *	Tijdens de les	Voldaan	nee
Periode B 51/2	Naam: SE – B Toetscode: EC02	Arbeid + powerpoint + aantekeningen + aanvullende documenten Domein G, H, I	Schriftelijke toets	90 min	33 %	ja
Periode C 11/12	Naam: SE – C Toetscode: EC03	Crisis + powerpoint + aantekeningen + aanvullende documenten Domein E, H, I	Schriftelijke toets	90 min	34 %	ja

100 %

CE MEI 2023	Naam: Centraal Examen Toetscode: CE1	Cumulus + aantekeningen + Examenstof zie syllabus economie havo 2022 op www.examenblad.nl	Schriftelijke toets	180 min	100 %	
	Bepaling Eindcijfer voor het vak				$\frac{(SE+CE)}{2}$	

* In Havo 4 en 5 wordt een experiment aangeboden. Aan beide experiment moet serieus deelgenomen worden. Bij niet serieuze deelneming volgt verwijdering uit het experiment. Inhalen gebeurt aan het eind van het schooljaar op een door de docent bepaald(e) tijdstip, datum en locatie. Mogelijk tijdstip en locatie is een doordeweekse avond tussen 18.00 en 22.00 uur in het Deltiongebouw aan de Bagijnensingel 6 te Zwolle. Als in havo 4 geen experiment is gedaan, bestaat er de gelegenheid (in overleg met de docent) het experiment bij havo 4 bij te wonen.

Minder dan 2 keer voldaan voor de experimenten betekent uitsluiting van het Centraal Examen Economie. **Er wordt geen vrijstelling verleend.**

Vaardigheden, schaarste en ruil (Domein A, B, C) worden bij alle toetsen bekend verondersteld.

LET OP: Het is bij de toetsen en bij het Centraal Examen niet toegestaan gebruik te maken van een Grafische Rekenmachine.

De stof van Havo 4, met betrekking tot Geldzaken en Welvaart (Domeinen B, C, G, H, I), wordt bekend verondersteld en zal tijdens de examentrainingen herhaald worden.

VAK: Engels

Verplicht vak voor profiel: **C&M, E&M, N&G, N&T**

Keuzevak voor profiel: **n.v.t.**

Keuzevak voor vrij deel: **n.v.t.**

Studielasturen: **360**

Week	Toetsnaam en –code	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging SE	Herkansbaar SE
Periode A + B + C	Naam: SE – A Tekstbegrip Toetscode: ENT1	5 zittingen tijdens de lessen, schriftelijke toetsen tekstbegrip Het gemiddelde van de 3 hoogste cijfers is het eindcijfer voor ENT1 Domein A	Teksten met vragen	50 min	15 %	nee
Periode B 51/2	Naam: SE – B Schrijfvaardigheid Toetscode: ENS2	Domein D	Schriftelijke toets, Woordenboek toegestaan EN-NE (comp.toets)**	90 min	25 %	ja
Periode C 5	Naam: Kijk- en Luistervaardigheid Toetscode: ENK3	Domein B	CITO kijk-en luistertoets	65 min	25 %	ja Cijfer conform Cito- norm
Periode C 11/12	Naam: SE – C Gespreksvaardigheid 1 * + Spreekvaardigheid 2 * (presentatie) Toetscode: ENM1 + ENM2	Oefengesprekken in de klas Domein C	Gesprek + Presentatie met power point (individueel)	5 min en 10 min	10 % en 15 %	ja

Periode C 11/12	Naam: Literatuur*** Toetscode: ENLi	Eén werk klassikaal met toets, twee werken individueel met toetsen tijdens de lessen. Domein E	Schriftelijke toets	90 min	10 %	nee
--------------------	---	---	------------------------	--------	------	-----

%

100

CE MEI 2023	Naam: Centraal Examen Toetscode: CE1	Leesvaardigheid Domein A	Schriftelijke toets	150 min	100 %	
	Bepaling Eindcijfer				<u>(SE + CE)</u> 2	

*) **Let op:** Gespreksvaardigheid 1 en Spreekvaardigheid 2 zijn beide schoolexamens, zie voor het afmelden het algemeen gedeelte van het PTA.

**) Computertoetsen kunnen niet worden ingehaald/herkanst op de computer, maar moeten met pen en papier gemaakt worden.

***) Een keuzewerk dat niet op de groslijst staat wordt mondeling getoetst.

- Schrijftoetsen op B1-niveau of hoger worden op de PC gemaakt. Leerlingen hebben individueel de vrijheid om af te zien van het gebruik van een PC en op papier te schrijven.

Domein F komt terug in alle periodes.

VAK: Geschiedenis

Verplicht vak voor profiel: **C&M, E&M**

Keuzevak voor profiel: **n.v.t.**

Keuzevak voor vrij deel: **N&G, N&T**

Studielasturen: **320**

Week	Toetsnaam en -code	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging	Herkansbaar SE
Periode A	Naam: SE – A Toetscode: GS01 Domeinen A ,B	Geschiedenis Werkplaats 2 ^e Fase HAVO handboek: H1 t/m 5 + historische vaardigheid “Tijd” + historische context “Britse Rijk”	Schriftelijke toets	90 min	33 %	ja
Periode B	Naam: SE – B Toetscode: GS02 Domeinen A, B, C	Geschiedenis Werkplaats 2 ^e Fase HAVO handboek: H5 t/m 7 + historische vaardigheid “Interpreteren” + Historische contexten “Het Britse rijk” en “Duitsland in Europa”	Schriftelijke toets	90 min	33 %	ja
Periode C	Naam: SE – C Toetscode: GS03 Domeinen A, B, C, D, E	Geschiedenis Werkplaats 2 ^e Fase HAVO handboek: H5 t/m 10 + historische vaardigheid “Betekenis voor het nu” + Examenkatern historische contexten (“Het Britse rijk” + “Duitsland in Europa” + “Nederland 1948-2008”)	Schriftelijke toets	90 min	34 %	ja

100 %

CE MEI 2023	Naam: Centraal examen Toetscode: CE1	Geschiedenis Werkplaats 2 ^e Fase HAVO handboek: H5 t/m 10 + Examenkatern historische contexten ("Het Britse rijk" + "Duitsland in Europa" + "Nederland 1948-2008")	Schriftelijke toets	180 min	100 %	
	Bepaling eindcijfer voor het vak				(SE+CE) 2	

Studiewijzers

Voor elke periode wordt door de docent een studiewijzer uitgereikt.

Handelingsdelen

Van de hoofdstukken uit Geschiedenis Werkplaats 2^e Fase Havo Handboek maakt de kandidaat individueel een samenvatting, die aan de volgende eisen moet voldoen:

- leesbaar, met de hand geschreven;
- voldoende uitgebreid;
- de kenmerkende aspecten en de dikgedrukte begrippen komen allemaal voor in de samenvatting en worden onderstreept.

Voor de hoofdstukken uit Examenkatern Historische Contexten worden in de studiewijzers opdrachten opgegeven die individueel gemaakt en ingeleverd moeten worden.

Bonusregeling

Wanneer het handelingsdeel behorende bij een SE als voldoende is afgerond dan krijgt de kandidaat een bonus in de vorm van een vrijstelling voor een aantal vragen van het bijbehorende SE.

VAK: Lichamelijke Opvoeding

Verplicht vak voor profiel: **C&M, E&M, N&G, N&T**

Keuzevak voor profiel: **n.v.t.**

Keuzevak voor vrij deel: **n.v.t.**

Studielasturen: **120**

Periode	Toetsnaam/ Toetscode	Toetsvorm	Weging toets
A	Toetscode: LO01 Herkansbaar: ja	Praktijk	33%
B	Toetscode: LO02 Herkansbaar: ja	Praktijk	33%
C	Toetscode: LO03 Herkansbaar: ja	Praktijk	34%

100%

- Elke cursist is in elk leerjaar verplicht om het vak Lichamelijke Opvoeding te volgen.
- Bewegingsonderwijs dient voor VMBO-TL4, Havo 5 en VWO-5/6 met een voldoende te worden afgesloten. Is dit niet het geval dan kan de cursist wel deelnemen aan het Centraal Examen, maar niet worden gediplomeerd. De voor dit vak behaalde eindresultaat wordt op de cijferlijst bij het diploma vermeld.
- Cursisten die in **een periode** Lichamelijke Opvoeding met een onvoldoende afsluiten krijgen een vervangende opdracht van de betreffende vakdocent. De vervangende opdracht dient binnen de gestelde termijn te worden ingeleverd bij de betreffende vakdocent en dient met een voldoende te worden afgesloten.
- Bij 2 uur ongeoorloofd verzuim dient de cursist een extra opdracht te maken. Deze opdracht krijgt de cursist van de vakdocent. De opdracht moet binnen de door de vakdocent gestelde termijn met een voldoende worden afgerond.
- Voor Vmbo-TL, Havo 5 en VWO5/6 wordt het eindresultaat bepaald door de resultaten die behaald zijn in de periodes A, B en C.

Bij verzuim wordt er gehandeld volgens het verzuimprotocol van het Hengeveld College afdeling Havo.

Vak: Natuurkunde

Verplicht vak voor: **N&G, N&T**

Keuze vak voor: **n.v.t.**

Keuze vak voor vrije deel van: **n.v.t.**

Studielasturen: **400 uur totaal, waarvan 200 in havo 4**

Week	Toetsnaam/ toetscode	Leerstof (Methode: Systematische Natuurkunde, basisboeken HAVO 4 en HAVO 5, 9 ^e druk)	Toetsvorm	Duur	Weging toets	Beoor- deling
Toets- week periode1	Toetsnaam: SE-A Domeinen C1 + Domeinen D1 + G1 Toetscode: NA01	H.1: Basisvaardigheden H.2: Bewegen H.5: Materie en warmte H.6: Elektriciteit H.10a Zonnestelsel en heelal	schriftelijk	120 min	25 %	cijfer
Toets- week periode 2	Toetsnaam: SE-B Domeinen C1 + D + Domein B2 Toetscode: NA02	H.3: Krachten in evenwicht H.4: Krachtwetten H.11: Medische beeldvorming Katern Optica	schriftelijk	9120 min	25 %	cijfer
Toets- week periode 3	Toetsnaam: SE-C Domeinen C2 + B1 + Domein E1 + F Toetscode: NA03	H.8: Arbeid en energie H.9: Trillingen en golven H.10 Zonnestelsel en heelal Katern 'Horen en zien'	schriftelijk	120 min	30 %	cijfer
Hele jaar	Toetsnaam: PO-Natuurkunde. Domeinen A en I Toetscode: PNA	<i>Voor zover nog niet gedaan in 4h:</i> Practica en /of ICT-opdrachten,	PO-dossier	In les- uren	20 %	cijfer
Mei/ juni	Toetsnaam: Centraal Examen Toetscode: CE1			180 min	<u>(SE+CE)</u> 2	cijfer

BONUSREGELING:

In de eerste les van een week kan de cursist het huiswerk van de voorgaande week door de docent laten aftekenen.

Het schoolexamencijfer van de betreffende periode wordt met max 0,5 punt verhoogd, als de cursist aan de volgende voorwaarden heeft voldaan:

- is voldoende aanwezig geweest en heeft actief deelgenomen aan de lessen;
- heeft elke week het huiswerk voor die week gemaakt en laten aftekenen;

Of een bonus, maximaal of minder, wordt toegekend, is uitsluitend ter beoordeling van de docent.

Vak: Nederlands

Verplicht vak voor profiel: **Alle profielen**

Keuzevak voor profiel: **n.v.t.**

Keuzevak voor vrij deel: **n.v.t.**

Studielasturen: **400 uur**

Week	Toetsnaam en -code	Leerstof		Duur	Weging	Herkans- baar SE
Periode A 44	Naam: Nederlands SE – A Taalbeheersing basiskennis + 2 literaire werken Toetscode: NE01 Domein: A, C, E	Spelling, woordkennis en tekst Literatuurgeschiedenis middeleeuwen en renaissance Literaire werken Van den Vos Reynaerde + Lanceloet van Denemerken	Schrijft toets	120 min	20 %	ja
Periode B 51/2	Naam: Nederlands SE – B Taalbeheersing uitgebreide kennis + 2 literaire werken Toetscode: NE02 Domein: A, C, D, E	Stijlfouten, argumentatie, beeldspraak, woordkennis en tekst Literatuurgeschiedenis verlichting en romantiek Literaire werken Bint + De donkere kamer van Damokles	Schrijft toets	120 min	20 %	ja

Periode C 9-10	Naam: SE – M Presentatie Toetscode: NEM2 Domein: B, F	Presentatie, vragen beantwoorden en discussie (zie toelichting)	Mondelinge toets	20 min	20 %	ja
Periode C Lint 6-11	Naam: Nederlands SE – T Lees- en schrijfvaardigheid deel 1, 2, 3, 4 en 5 Vijf zittingen tijdens lessen Toetscode: NET1 Domein A, C, D	4x tekst met vragen, en 1x schrijfoopdracht (o.v.) (zie toelichting)	Schriftelijke toets	5 keer 50 minuten (tijdens de lessen)	20 %	nee
Periode C 11/12	Naam: Letterkunde SE – C Moeilijke woorden Literatuurgeschiedenis 3 moderne literaire werken Toetscode: NEL3 Domein: A, E	Woordkennis Literatuurgeschiedenis 1850-1970 Literaire werken 3 moderne literaire werken uit de keuzelijst(zie toelichting)	Computer toets***	90 min	20 %	ja

100 %

CE MEI 2023	Naam: Centraal Examen Toetscode: CE1 Domein: A, D	Lees- en schrijfvaardigheid	Schriftelijke toets	180 min	100 %	
----------------	--	-----------------------------	---------------------	---------	-------	--

	Bepaling Eindcijfer voor het vak				<u>(SE+CE)</u>	
	Nederlands				2	

LEERSTOFOMSCHRIJVING TOETSEN Nederlands TOPHAVO 2022 - 2023

A. 1. Naam van de toets: NEDERLANDS SE A **Taalbeheersing basiskennis en literatuur.**

Deze toets bestaat uit de onderdelen: **tekst, spelling, woordkennis en literatuur.**

2. Omschrijving van de stof: de te toetsen onderdelen zijn:

- a. spelling werkwoorden + algemene spellingregels (Reader hoofdstuk 4)
- b. beantwoorden van vragen bij teksten (Reader hoofdstuk 12)
- c. moeilijke woorden. (Reader onderdeel hoofdstuk 3: Taak 1 t/m 5 + herhalingsopdracht).
- d. Literatuurgeschiedenis (Reader hoofdstuk 9 t/m 9.2.2)
- e. Van den vos Reynaerde
- f. Lanseloet van Denemerken

3. Opbouw toets (onder voorbehoud)

Moeilijke woorden	25 meerkeuzevragen
Werkwoordspelling	20 meerkeuzevragen
Algemene spelling	20 meerkeuzevragen
Tekst	15 meerkeuzevragen
Literatuurgeschiedenis	20 meerkeuzevragen
Van den vos Reynaerde+Lanseloet	20 meerkeuzevragen
Processcore **	25 meerkeuzevragen

B. 1. Naam van de toets: NEDERLANDS SE B **taalbeheersing uitgebreide kennis en literatuur**

Deze toets bestaat uit de onderdelen: **argumentatie, stijlfouten, beeldspraak en woordkennis en literaire werken** (Bint en De donkere kamer van Damokles).

2. Omschrijving van de stof: de te toetsen onderdelen zijn:

- a. Reader hoofdstuk 8: "Argumenteren"
- b. Reader hoofdstuk 5: "Stijlfouten".
- c. Reader hoofdstuk 7: "Beeldspraak"
- d. Reader hoofdstuk 3: "Woordkennis" Hoofdstuk 3, Taak 6 t/m 10, incl. de daarbij behorende herhalingsopdrachten.
- e. Literatuurgeschiedenis (reader hoofdstuk 9.3.1 t/m 9.5.1)
- f. Bint
- g. De donkere kamer van Damokles

3. Opbouw toets (onder voorbehoud)

Moeilijke woorden	20 meerkeuzevragen
Stijlfouten	40 meerkeuzevragen
Argumentatie+beeldspraak	18 meerkeuzevragen
Tekst	12 meerkeuzevragen
Literatuurgeschiedenis	20 meerkeuzevragen
Bint+De donkere kamer	30 meerkeuzevragen

C. 1. Naam van de toets: NEDERLANDS SE M mondelinge presentatie

Deze toets bestaat uit het geven van een mondelinge voordracht over een literair of algemeen onderwerp.

Onderwerpskeuze: vrije keuze met die restrictie dat het onderwerp zich moet lenen voor een informatieve uiteenzetting, beschouwing of informatief betoog. Ook is het van belang dat de besproken onderwerpen voor de luisteraars leerzaam zijn.

2. Toetsvorm: mondeling Toetsdoel: het toetsen van vaardigheden op het gebied van de mondelinge voordracht.

3. Omschrijving van de stof: lesaantekeningen over voordracht: zie ook Reader hoofdstuk 11: Presentatie.

4. Afname tijdens de lessen van periode C. In de klas zullen afspraken worden gemaakt voor de exacte data van de 20 minuten durende presentaties. Uitvoeringsdata van deelopdrachten worden niet individueel vooraf vastgelegd.

Cursisten zijn gehouden aan het uitvoeren van de presentatie op de vastgestelde data. Afwijkingen –los van ziektegevallen- die niet vooraf overlegd zijn met de docent leiden automatisch tot de beoordeling 1,0.

Een inhaalpresentatie kan uitsluitend via het examenbureau aangevraagd worden.

D. 1. Naam van de toets: NEDERLANDS SE T Effectief lezen en schrijven

Dit schoolexamen bestaat uit 5 deoltoetsen.

A: het lezen van een tekst en het beantwoorden van vragen die over die tekst gesteld worden;

B: het schrijven van een betoog, beschouwing of een verhaal van minimaal 500 woorden

2. Toetsvorm: schriftelijk.

Toetsduur: A = 50 minuten, B = 50 minuten, C= 50 minuten, D= 50 minuten en E= 50 minuten (afhankelijk van de grootte van de opdracht kan de docent besluiten om elke genoemde opdracht over twee of meer lessen te verdelen).

Toetsdoel: Het toetsen van tekstinzicht en het toetsen van schrijfvaardigheid (opstel).

3. Omschrijving van de stof: de te toetsen onderdelen zijn: tekstinzicht en schrijfvaardigheid.

4. Beoordeling SE D: SE D1 + SE D2 + SE D3 + SE D4 + SE D5 minus de twee laagste scores gedeeld door 3

5. Afname vindt plaats in de laatste twee lesweken van periode C.

Opmerking

Op basis van de 3 hoogste cijfers van de deel-SE's wordt het eindcijfer voor SE-D vastgesteld. Alle deoltoetsen van SE-D hebben hetzelfde gewicht. Mocht de kandidaat om welke reden dan ook, minder dan 3 deel-SE's afleggen, dan zal aan de niet gemaakte toets(en) het cijfer 1 toegekend worden.

N.B. 1 Het is mogelijk dat een cursist zijn 20-minuten presentatie voor het vak Nederlands houdt over een literair werk.

Wanneer de presentatie voldoet aan de eisen die aan een literaire presentatie worden gesteld, dan telt het cijfer van deze literaire presentatie ook voor SE-C voor het vak literatuur.

N.B. 2 Op verzoek van de cursist kan de docent besluiten aan een of meer cursisten de mogelijkheid te bieden voor een tweede presentatie, waardoor het aantal te lezen werken van Literatuur SE-C wordt verminderd met 2.

E. 1. Naam van de toets: **NEDERLANDS SE C Nederlandse literatuurgeschiedenis + 3 moderne literaire werken uit groslijst + moeilijke woorden**

2. Omschrijving van de stof:

Literatuurgeschiedenis 1850-1970 (reader hoofdstuk 9.5.1 t/m 9.7.2)

Drie werken naar keuze uit de groslijst

Woordkennis hoofdstuk 14 taak 11 t/m 15, inclusief de daarbij behorende herhalingsopdracht

3. Opbouw toets (onder voorbehoud)

Moeilijke woorden	25 meerkeuzevragen
Literatuurgeschiedenis	30 meerkeuzevragen
Literair werk 1	20 meerkeuzevragen
Literair werk 2	20 meerkeuzevragen
Literair werk 3	20 meerkeuzevragen
Processcore **	25 meerkeuzevragen

**Leerlingen die minder dan 80% van de lessen Nederlands aanwezig zijn geweest én/of de voorgeschreven huiswerkopdrachten naar het oordeel van de docent niet naar behoren hebben uitgevoerd, dienen het laatste toetsonderdeel: 'Processcore' te maken. De studiestof die bij deze opdrachten hoort is te vinden op Teams. Ook kan de leerstof bij de docent opgehaald worden.

GROSLIJST LITERATUUR

1	De aanslag		Harry Mulisch
2	De passievrucht		Glastra van Loon
3	De dochter		Jessica Durlacher
4	De Tweeling		Tessa de Loo
5	De donkere kamer van Damokles		Willem Frederik Hermans
6	Het geheim		Anna Enquist
7	Karakter		Ferdinand Bordewijk
8	De ontdekking van de hemel (xx)		Harry Mulisch
9	Rico's Vleugels		Rasha Peper
10	Vals Licht		Joost Zwagerman
11	Gijsbrecht van Aemstel		Joost van den Vondel
12	Van den vos Reynaerde		
13	Het diner		Herman Koch
14	De avonden		Gerard Reve
15	De oesters van Nam Kee		Kees van Beijnum
16	God's Gym		Leon de Winter
17	De zwarte met het witte hart (xx)		Artur Japin
18	Hersenschimmen		Bernlef
19	Bezonken rood		Jeroen Brouwers
20	De stille Kracht	(xx)	Louis Couperus
21	De mythe van een jeugd		Aart van der Leeuw
22	Max Havelaar	(xx)	Multatuli
23	Specht en zoon		Willem Jan Otten
24	Het duister dat ons scheidt		Renate Dorrestein
25	Van de koele meren des doods	(xx)	Frederik van Eeden
26	Knielen op een bed violen	(xx)	Jacques Siebelink
27	De asielzoeker		Arnon Grunberg
28	Turks Fruit		Jan Wolkers
29	Bint		Ferdinand Bordewijk
30	Tirza		Arnon Grunberg

31	Uitvreter, Titaantjes, Dichtertjes	Nescio
32	Komt een vrouw bij de dokter	Kluun
33	De bekoring	Hans Múnstermann
34	Het huis van de moskee	Kader Abdollah
35	Joe Speedboot	Tommy Wieringa
36	Montyn	Dirk Ayelt Kooiman
37	Grijze zielen	Philippe Claudel
38	Spijt (voor vmbo; niet voor havo/vwo)	Carry Slee
39	Het gouden ei (voor vmbo; niet voor havo/vwo)	Tim Krabbé
40	De laatkomer	Dimitri Verhulst
41	De tolk van Java	Alfred Birney
42	De engelenmaker (xx)	Stefan Brijs
43	De zwarte schuur	Oek de Jong
44	Eus	Özcan Akyol
45	Wees onzichtbaar	Isik Murat
46	Client E.Busken	Jeroen Brouwers
47	De avond is ongemak (xx)	Marieke Lucas Rijneveld
48	Lof der zotheid (incl. bijlage: biografische achtergrond)	Erasmus
49	Ik ga leven	Lale Gül
50	Fortuna's kinderen	Annejet van der Zeil
51	Wat je van bloed weet	Philip Huff

Verplichte werken havo

Periode 1	Van den vos Reynaerde	Lanseloet van Denemerken
Periode 2	De donkere kamer van Damokles	Bint
Periode 3	Keuze uit groslijst (3 werken)	

Vak: Scheikunde

Verplicht vak voor: **N&G**

Keuze vak voor: **n.v.t.**

Keuze vak voor vrije deel van: **n.v.t.**

Studielasturen: **320 uur**

Week	Toetsnaam en -code	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging SE	Herkansbaar
Periode A-C	Naam: Practica Toetscode: SP01 Domein: A, C, D, E	Practicumbundel	Practica en verslagen	2 klokuren per periode	10%	nee
Periode A	Naam: SE-A Toetscode: SK01 Domein: A, B, C, E	H 8 Redox	Schriftelijk	120 min	30%	ja
Periode B	Naam: SE-B Toetscode: SK02 Domein: A, C, E, F	H 7 Zuren en basen H 9 Polymeren	Schriftelijk	120 min	30%	ja
Periode C	Naam: SE-C Toetscode: SK03 Domein: A, C, D, E, F, G	H 10 Chemie van het leven H 11 Groenere industrie	Schriftelijk	120 min	30%	ja

CE	Naam: Centraal Examen Toetscode: CE1	Volgens examenprogramma	Schriftelijk	180 min	100%	-
	Bepaling eindcijfer	-	-	-	(SE + CE) 2	-

Toelichting:

- Op basis van boek NOVA MAX 5 – HAVO
- Er wordt elke periode gewerkt met een studiewijzer.
- Bij toetsen wordt eerder behandelde stof als bekend verondersteld.
- Huiswerk is verplicht en wordt gecontroleerd.

Vak: Wiskunde A

Verplicht vak voor: **E&M**

Keuze vak voor: **N&G (in plaats van wiskunde B)**

Keuze vak voor vrije deel van: **C&M**

Studielasturen: **320 uur**

Week	Toetsnaam en -code	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging SE	Herkansbaar SE
Periode A 45	Naam: SE-A Toetscode: WA01 Eindterm: A, B1 t/m 3	Deel 1,2 en 3 H3 Lineaire verbanden H4 Handig tellen H6 Rekenregels en form H9 Exponentiele verband	Schriftelijke toets	120 min	33%	ja
Periode B 51/1	Naam: SE-B Toetscode: WA02 Eindterm: A, E1 t/m 5	Deel 1,2, en 3 H2 De statistische cyclus H7 Statistiek en beslissingen H11 Formules en variabelen	Schriftelijke toets+ Excel-opdracht* (thuis)	120 min	33%	ja
Periode C 11/12	Naam: SE-C Toetscode: WA03 Eindterm: A, C1 t/m 5, D	Deel 1,2, en 3 H1 Tabellen en grafieken H5 Veranderingen H10 Statistiek gebruiken H11 Formules en variabelen	Schriftelijke toets	120 min	34%	ja

CE MEI 2023	Naam: Centraal examen Toetscode: CE		Schriftelijke toets	180 min	100 %	
	Bepaling Eindcijfer voor het vak				(SE+CE)	
					2	

100 %

De gebruikte methode is Getal en Ruimte 12^e editie, Havo A, deel 1,2,3.

Toegestane rekenmachines voor de schoolexamens Havo en VWO in het schooljaar 2021-2022 en het eindexamen in 2022.

Texas Instruments:

- TI-84 Plus T vanaf versie OS 5.1, de basisversie met LED lampje (voor het laatst toegestaan bij CE havo en vwo 2022);
- TI-84 Plus CE-T vanaf versie OS 5.1.5
- TI-Nspire CX (alleen de versie zonder CAS), vanaf versie OS 4.5.2
- TI-Nspire CX 11-T vanaf versie OS 5.1.3

Wij als sectie adviseren om de TI-84 CE-T vanaf versie OS 5.1.5 (met led lampje) te kopen. Andere types in overleg met de docent, maar niet aan te raden.

*Let op: Excel-opdracht is NIET herkansbaar.

Vak: Wiskunde B

Verplicht vak voor: **N&T**

Keuze vak voor: **C&M, E&M, N&G**

Studielasturen: **360 uur**

Week	Toetsnaam en -code	Leerstof	Toetsvorm	Duur	Weging	Herkansbaar SE
Periode A	Naam: SE – A Toetscode: WB01 Eindterm: A, B1, B2, D3	G&R Havo B Deel 1 H1 Formules, grafieken en vergelijkingen H4 Werken met formules G&R Havo B Deel 2 H5 Machten, exponenten en logaritmen G&R Havo B Deel 3 H9 Exponentiële en logaritmische formules	Schriftelijke toets	120 min	33 %	ja
Periode B	Naam: SE – B Toetscode: WB02 Eindterm: A, B3, B4, D1 t/m 4	G&R Havo B Deel 1 H2 Veranderingen G&R Havo B Deel 2 H6 De afgeleide functie H8 Goniometrie G&R Havo B Deel 3 H11 Verbanden en functies	Schriftelijke toets	120 min	33 %	ja
Periode C	Naam: SE – C Toetscode: WB03 Eindterm: A, C1, C2	Stencils “Wortels en vlakke meetkunde” G&R Havo B Deel 1 H3 Hoeken en afstanden G&R Havo B Deel 2 H7 Lijnen en cirkels G&R Havo B Deel 3 H10 Meetkundige berekeningen	Schriftelijke toets	120 min	34 %	ja

100 %

CE MEI 2023	Naam: Centraal Examen Toetscode: CE1		Schriftelijke toets	180 min	100%	
	Bepaling Eindcijfer voor het vak				$\frac{CE + SE}{2}$	

De gebruikte methode is Getal en ruimte, Havo, Wiskunde B, deel 1, 2 en 3. (12e editie)

Toegestane rekenmachines voor de schoolexamens Havo en VWO in het schooljaar 2022-2023 en het eindexamen in 2023.

Texas Instruments:

- TI-84 Plus CE-T
- TI-Nspire CX (alleen de versie zonder CAS)
- TI-Nspire CX II-T

Wij als sectie adviseren om de TI-84 CE-T (met led lampje) te kopen. Andere types in overleg met de docent, maar niet aan te raden.